

Aktualiseringer fra *The Big Bang Theory*

Om aktualiseringene

Aktualiseringene i denne ressursen er hentet fra tv-serien *The Big Bang Theory*.

Aktualiseringene er utvalgt med bakgrunn i analysen «Bare underholdning, eller? En analyse av den aktuelle tv-serien *The Big Bang Theory*». Denne analysen tar utgangspunkt i sesong 6 av tv-serien. (Sesong 6 kan kjøpes på DVD fra blant annet cdon.com)

Aktualiseringene kan brukes i mange ulike sammenhenger. For eksempel kan de brukes inn i undervisning om populærkultur, filmanalyse og formidling, som aktualiseringer av tema, eller i andre relevante, faglige sammenhenger. Eller de kan benyttes i utenomfaglige sammenhenger, som ord-for-dagen, samtalestartere, utgangspunkt for andakt eller annen type formidling. De kan selvfølgelig også brukes som en egen temakveld, med fokus på eller i relasjon til tv-serien *The Big Bang Theory*. Aktualiseringene kan brukes hver for seg eller i sammenheng (et utvalg eller som helhet).

Aktualiseringene tar utgangspunkt i aktuelle sitat og scener fra tv-serien *The Big Bang Theory*, relatert til noen hovedtemaer som kommer frem i tv-serien. Den enkelte aktualiseringen introduseres med bakgrunnsinformasjon for sitatet/scenen, hvorpå selve sitatet presenteres. Merk tilhørende powerpoint-presentasjon, hvor alle sitatene presenteres på individuelle pp-bilder som kan vises på storskjerm. Aktualiseringen avsluttes med forslag til momenter å fokusere på i relasjon til sitatet, samt relevante spørsmål til samtale.

Opphavsrett ved bruk av film

For å lovlig vise en film eller tv-serie må minst ett av disse fire punktene være på plass:

- Tillatelse fra distributøren i Norge
- Lisens fra ett av de to lisensselskapene i Norge
- Filmen vises i et privat hjem – eller «innenfor den private sfære»

©Ingvild Thu Kro, høgskolelektor

- Klippet kan sies å være et sitat, så du trenger ikke tillatelse
Med dette menes at «så lenge en holder seg til god sitatskikk er sitatretten relevant for bruk av helt korte klipp som viser èn aktuell problemstilling»¹

Disse aktualiseringene kan regnes for å være slike sitater; de er helt korte klipp som viser èn aktuell problemstilling. Dermed er det ikke nødvendig å søke tillatelse til å bruke disse klippene.

---

¹ Clara.no

The Big Bang Theory: Status og image

(I relasjon til analysen av «The Big Bang Theory» er denne aktualiseringen hentet fra analyseområdet «Seg selv og sine».)

Tema

Status, makt, image, identitet, selvforståelse, selvpresentasjon, etikk (løgn),

Klipp

Episode 14: «The Cooper/Kripke Inversion»

Start: 14.52

Stopp: 15.12

Intro

Sheldon er *The Big Bang Theory*s fremste nerd. Han er lynende smart, med en IQ som overgår de aller fleste. For Sheldon – og underliggende hans image – er det å være den beste fysikeren man kjenner til, noe av det viktigste i livet. Det oppstår imidlertid en krise når Sheldon må samarbeide med Kripke, en kollega på universitetet som Sheldon mener er klart underlegen han selv. De blir satt til å jobbe sammen om et prosjekt de begge har gjort begynnende arbeid på. Motvillig og etter flere avledningsmanøvrer, utveksler de arbeidene sine for å kunne sette seg inn i den andres arbeid og jobbe videre sammen. Sheldon gjør nå en sjokkerende oppdagelse: Kripkes arbeid er mye bedre enn hans eget! For Sheldon er dette alvorlig for hans image. I det øyeblikket han – for en kort stund – ikke er best, er det nesten som grunnlaget for hans status forsvinner. I et forsøk på å rette opp dette inntrykket og redde sitt eget image og status, lyver Sheldon overfor Kripke om hvorfor hans eget arbeid er så dårlig. Det vil si, han kommer ikke opp med løgngen selv, men lar Kripke ha sin antakelse om at det lave nivået skyldes Sheldons kjæreste og at de har hatt så mye sex at han blir ukonsentrert. (Sannheten er imidlertid at Sheldon og Amy aldri ha hatt sex og at tanken er uaktuell for Sheldon da han finner seksuell omgang frastøtende). Han innrømmer dette senere overfor Penny, som utfordrer han på hvorfor han ikke avkreftet Kripkes antakelse:

Sitat

Penny: *Hvorfor fortalte du ikke sannheten?*

Sheldon: *Fordi det ville satt meg i et dårlig lys. En tåpelig løgn får meg til å se bra ut.*

Sentrale momenter

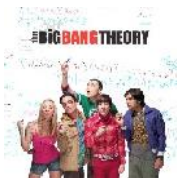
Sheldon synes å sette sitt eget image og status høyere enn sannheten, og tyr derfor gjerne til en løgn for å hevde seg selv og sikre at han oppfattes av andre slik han selv ønsker. Med andre ord avslører Sheldon at image er viktig for han, i form av den status den sikrer han som forsker og vitenskapsmann. Her ser vi spor av en tydelig individualisme, hvor en setter seg

©Ingvild Thu Kro, høgskolelektor

selv først og tyr til de nødvendige midler for å hevde seg selv.

Spørsmål til samtale

1. Hva sier denne situasjonen og sitatet om Sheldons behov for å sikre eget image og status?
2. Hva tror du Sheldon mener med «en tåpelig løgn»? Er det ok med slike «tåpelige løgner» (enkle, «hvite» løgner)? Hvorfor/hvorfor ikke?
3. Hva sier denne situasjonen og sitatet om et syn på sannhet?
4. «Sannheten må frem» sies det ofte i ulike nyhetssaker. Hvordan ser du på dette ordtaket i relasjon til denne situasjonen og sitatet i *The Big Bang Theory*?
5. I hvilken grad tror du unge mennesker i dag kan kjenne seg igjen i Sheldons trang til å sikre eget image og status? Hvorfor tror du image og status er så viktig for unge mennesker?
6. Hva sier det om et syn på identitet? Hva utgjør egentlig hvem vi er? Må vi skape vår egen identitet eller er vi gitt en identitet?

The Big Bang Theory: De nære relasjonene

(I relasjon til analysen av «The Big Bang Theory» er denne aktualiseringen hentet fra analyseområdet «Seg selv og sine».)

Tema

Vennskap, (nære) relasjoner, venner er den nye familien,

Klipp

Episode 1: «The Date Night Variable»

Start: 12.52

Stopp: 13.21

Intro

Vennskap står sentralt i *The Big Bang Theory*. Tv-serien handler om en gruppe unge mennesker som lever store deler av livene sine i fellesskap. Stort sett all handling er fokusert rundt vennegjengen (parvis, mindre grupper eller hele samlet), enten det er hjemme eller på jobb. De er det for hverandre, støtter og hjelper hverandre og bruker mye tid sammen. På mange måter synes vennene i *The Big Bang Theory* å ha funksjon som en familie. Faktisk sier Raj det rett ut i en av episodene:

Sitat

Raj: *“Jeg storkoser meg. Dere er som familie for meg.”*

Sentrale momenter

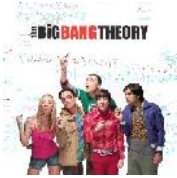
De er der for hverandre, hjelper hverandre og stiller opp for hverandre. Når noen har problemer eller møter utfordringer, er det vennene en går til for hjelp og støtte. De bærende verdiene og handlingene innad i vennegjengen synes med andre ord å ligne det som tradisjonelt kjennetegner en familie. Om ikke relasjonene fyller de samme rollene (med mor, far, barn, etc), synes de å fylle en funksjon som ligner en familie. Dette inntrykket forsterkes ved at rollefigurenes biologiske familier stort sett er fraværende.

Spørsmål til samtale

1. For deg som kjenner tv-serien; i hvilken grad synes du dette sitatet fra Raj reflekterer en generell oppfatning av venner i *The Big Bang Theory* – og hvorfor?
2. Hva sier dette utsagnet om betydningen av vennskap og nære relasjoner?
3. I hvilken grad tror du *The Big Bang Theory* på dette området speiler noe gjenkjennelig i samtidskulturen og ungdomskulturen?

©Ingvild Thu Kro, høgskolelektor

4. I hvilken grad tror du unge mennesker i dag ser på vennene som viktigere og/eller erstattere av familie? Hvorfor tror du det er slik?
5. Hvem er det du går til dersom du trenger noen å snakke med? Hvem ønsker du at skal stille opp for deg og hjelpe deg med det som er vanskelig? Hvorfor?

The Big Bang Theory: Kjærligheten - What's in it for me?

(I relasjon til analysen av «The Big Bang Theory» er denne aktualiseringen hentet fra analyseområdet «Seg selv og sine».)

Tema

Individualisme, "what's in it for me", syn på kjærlighet og parforhold, meg og mitt

Klipp 1

Episode 5: «The Holographic Excitation»

Start: 02.25

Stopp: 03.36

Klipp 2

Episode 16: "The Tangible Affection Proof"

Start: 10.50

Stopp: 11.28

Intro

Kjærlighet er et av hovedtemaene i *The Big Bang Theory*. Jakten på en kjæreste, hvordan leve sammen i et kjæresteforhold og hva ekte kjærlighet er, er sentrale temaer som kommer i tv-serien. Generelt kan en si at utgangspunktet for denne jakten på og refleksjonen rundt kjærlighet, er knyttet til individuelle behov; «hvordan gagnar dette meg?». Dette kommer for eksempel tydelig frem når jentene sitter i sofaen hos Penny og snakker sammen om forholdet til Penny og Leonard:

Sitat 1

Bernadette (til Penny): *"Leonard gjør ting han misliker for å glede deg"*

Penny: *"Han er kjæresten min. Er ikke det liksom jobben hans?"*

Amy: *"Hva er din jobb, da?"*

Penny: *"Å la han glede meg!"*

Bernadette: *"I forhold må man gi for å få."*

Et annet eksempel kan hentes fra scenen når Penny og Leonard er ute på Valentinesmiddag sammen med Bernadette og Howard. Her oppdager Penny eksen sin ved et bord litt lenger borte, på date sammen med jenta han var utro mot henne med. Litt lenger ute i middagen blir vennene vitne til at Pennys eks frir til denne jenta og hun sier ja:

©Ingvild Thu Kro, høgskolelektor

Sitat 2

Leonard: «Skulle vi ikke ignorere dem?»

Penny: «Ja, men de er onde. Det skal ikke ende godt for dem. Det skal ende godt for meg.

Leonard: «Det gjorde det, du er her med meg.»

Penny: «Ja da, jeg vet det.»

Leonard: «Jeg reagerer litt på dette.»

Penny: «Ikke få det til å handle om deg.»

Leonard: «Neida, det handler om deg.»

Sentrale momenter

I begge disse eksemplene ser vi at Pennys hovedfokus er på henne selv. Kjærlighet og opplevelsen av kjærlighet skal først og fremst bringe noe godt for henne selv.

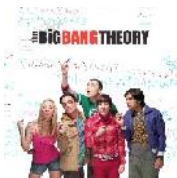
Disse sitatene er representative eksempler på den underliggende holdningen til kjærlighet som dominerer i *The Big Bang Theory*. Den preges av en sterk individualisme, hvor det er mine ønsker og behov som står i sentrum. Dette reflekterer også typiske holdninger i samtiden, hvor et gjennomgående mantra for mange kan oppsummeres i setningen: «What's in it for me?».

Spørsmål til samtale

1. Hva tenker du om det som kommer frem i disse sitatene? Er du enig eller uenig i Pennys utsagn? Hvorfor?
2. Hva tenker du om det individualistiske synet på kjærlighet som kommer frem i tv-serien? Handler kjærlighet først og fremst om hva jeg kan få ut av det? Hvorfor/hvorfor ikke?
3. I hvilken grad tror du holdningene som kommer frem er typiske i vår samtid? Kjenner du deg igjen i dette? Hvorfor/hvorfor ikke?
4. I hvilken grad tror du populærkulturen (filmer, tv-serier, musikk, etc) er med på å påvirke og forme holdninger til kjærlighet? Hvilket syn på kjærlighet er det egentlig som formidles i populærkulturen?
5. Hva er kjernen i kjærligheten, slik du ser det? Og hva må til for at kjærligheten skal vare?
6. I Bibelen står det følgende i 1.Korinterbrev 13: «*Kjærligheten er tålmodig, kjærligheten er velvillig, den misunner ikke, skryter ikke, er ikke hovmodig. Kjærligheten krenker ikke, søker ikke sitt eget, er ikke oppfarende og glemmer ikke på det onde. Den gleder seg ikke over urett, men har sin glede i sannheten. Kjærligheten utholder alt, tror alt, håper alt, tåler alt.*»

Om du er kristen eller ikke, hva i denne teksten er du enig i? Hva i denne teksten ønsker du selv å leve etter og hvorfor? Hva er du eventuelt uenig i – og hvorfor?

The Big Bang Theory: «Systemet er tåpelig!»

(I relasjon til analysen av «The Big Bang Theory» er denne aktualiseringen hentet fra analyseområdet «Autoriteter og samfunn».)

Tema

Skepsis til autoriteter, autonomi, implisitt: trenger mennesker (etiske) rammer?

Klipp

Episode 20: "The Tenure Turbulence"

Start: 00.30

Stopp: 01.38

Intro

Tilsynelatende fokuserer ikke *The Big Bang Theory* på autoriteter i utstrakt grad. Likevel finnes det momenter i handlingen som synes å formidle noe rundt dette. Under humoren og den «enkle» handlingen synes tv-serien å kommunisere en grunnleggende holdning overfor autoriteter, nemlig skepsis.

Et eksempel på dette er Sheldons holdninger overfor ledelsen på universitetet hvor han jobber. I denne scenen sitter guttene og snakker om en professorstilling som nå er åpen, fordi en av professorene ble funnet død på jobb. Selv om alle guttene ønsker seg jobben (utenom Howard som ikke er kvalifisert), uttrykker Sheldon skepsis og misnøye med hvordan ledelsen driver universitetet:

Sitat

Sheldon: «Systemet er tåpelig. Faste stillinger gjør folk for tilfredse. Skal vitenskapen utvikle seg, bør folk ha en datachip i skallen som eksploderer når de sier noe dumt»

Raj: «Jeg tror folk presterer best innenfor trygge rammer»

Sheldon: «POOF!»

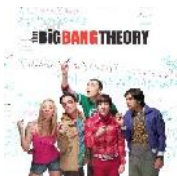
Sentrale momenter

Sheldon kritiserer her «systemet» som tåpelig, og synes underforstått å mene at ledelsen ved universitetet er inkompetente. I dette ligger det også en kritikk og skepsis av autoriteter, i dette tilfelle ledelsen på hans egen arbeidsplass.

©Ingvild Thu Kro, høgskolelektor

Spørsmål til samtale

1. Hva kommer frem i dette sitatet rundt Sheldons oppfatninger av menneskers innstilling til jobb og karriere? Er du enig/uenig – og hvorfor?
2. Hva tenker du om Rajs svar? Er du enig i at folk presterer best innenfor trygge rammer? Hvorfor/hvorfor ikke?
3. Sheldon er skeptisk til autoriteter (i dette tilfellet ledelsen på arbeidsplassen). Kjenner du deg igjen i denne skepsisen? Hvorfor/hvorfor ikke?
4. Hvordan forholdet du deg autoriteter (i familien, skolen/arbeidsplassen, samfunnet, politikere, religiøse ledere, etc)? I hvilken grad er dette begrunnet i egne erfaringer, det du har lært av andre, det som formidles via mediene eller lignende?
5. Tror du unge mennesker i dag i hovedsak er skeptiske til autoriteter – eller ikke? Hvorfor? I hvilken grad anser du dette som positivt eller negativt – og hvorfor?
6. I hvilken grad tror du mennesker generelt trenger faste/trygge rammer for tilværelsen – og hvorfor?

The Big Bang Theory: Jenter vs gutter – og kjønnsroller

(I relasjon til analysen av «The Big Bang Theory» er denne aktualiseringen hentet fra analyseområdet «Autoriteter og samfunn».)

Tema

Samfunn, kjønnsroller, «brains vs looks»

Klipp

Episode 18: «The Contractual Obligation Implementation»

Start: 15.28

Stopp: 16.49

Intro

I en av episodene av *The Big Bang Theory* synes kjønnsroller å vies noe fokus. Dette skjer i sammenheng med at jentene er i Disneyland og guttene er på skolebesøk for å motivere jenter til utdanning innenfor vitenskap. Guttenes forsøk på entusiasme og motivasjon går heller dårlig og de ringer jentene for hjelp. Jentene er nå kledd ut som hver sin Disney-prinsesse, henholdsvis Tornerose (Penny), Askepott (Bernadette) og Snehvit (Amy). Over telefon vil nå Amy og Bernadette forsøke å bidra til å vekke interessen for vitenskap blant unge jenter. Mens de fortsatt tar på leppestift og studerer seg selv i speilet, formidler de følgende over telefon til jentene på den aktuelle skolen:

Sitat

Amy: «Vitenskapen har bruk for flere kvinner, men fra tidlig alder oppmuntres små jenter til å fokusere mer på utseendet enn på hjernens kapasitet.»

Bernadette: «Det er sant. Dere kan bli akkurat hva dere vil.»

Sentrale momenter

De humoristiske undertonene her er krystallklare i det disse voksne jentene står utkledd som ulike Disney-prinsesser. Samtidig er det også et helt tydelig eksempel på dobbeltkommunikasjon. Hva de sier og hva de gjør signaliserer to helt ulike poeng. På den ene siden snakker de om at jenter oppdras til å fokusere på det ytre i stedet for det indre, og at skjønnhet er viktigere enn å være smart og reflektert. Dette er noe mange kan kjenne seg igjen i, og bekrefter en relativt utbredt holdning i samfunnet. Samtidig kommuniserer de akkurat det de indirekte kritiserer, med hvordan de er kledd og den oppmerksomheten de gir dette. Det er noe i uttrykket «det du gjør taler høyere enn det du sier», og det synes komme til sin rett her. Den verdiformidlingen som skjer i det Amy og Bernadette sier synes å undertrykkes og nedvurderes av det som formidles i deres fokus på hvordan de ser ut (som prinsesser).

©Ingvild Thu Kro, høgskolelektor

Spørsmål til samtale

1. Hva opplever du «snakker høyest» i møtet med denne situasjonen – det Amy sier eller de jentene gjør/hvordan de ser ut? Hvorfor?
2. Utenom det tydelig humoristiske i situasjonen, hvorfor tror du regissørene har valgt å gjøre scenen akkurat slik? Hva tror du de ønsker å kommunisere med dette?
3. Er du enig i at unge jenter «fra tidlig alder oppmuntres til å fokusere mer på utseende enn på hjernens kapasitet»? Hvorfor/hvorfor ikke? Hva opplever du at kulturen rundt oss – og kanskje særlig populærkulturen (tv-serier, musikk, blader, blogger, etc) – formidler rundt dette? Hvordan ønsker du å forholde deg til dette?
4. Hva tenker du om Bernadettes utsagn: «Dere kan bli akkurat hva dere vil»? Er du enig eller uenig – og hvorfor?

The Big Bang Theory: Å leve i øyeblikket

(I relasjon til analysen av «The Big Bang Theory» er denne aktualiseringen hentet fra analyseområdet «Det bortenfor».)

Tema

Fremtiden, her og nå, leve i øyeblikket

Klipp

Episode 21: "The Closure Alternative"

Start: 15.26

Stopp: 16.25

Intro

Leonard har forsøkt å finne noe han og Penny kan gjøre sammen, noe som vil engasjere henne og fremme en lidenskap for noe. Etter et mislykket forsøk med tv-serien «Buffy, vampyrenes skrekk», har Penny tydeligvis reflektert litt rundt dette, og hun deler sine tanker med Leonard. Tankene avslører både et syn på hva som er viktig for henne, hvordan hun ser på planer for fremtiden vs. der hun er nå, samt et syn på nyreligiøsitet.

Sitat

Penny: *«Jeg trodde jeg manglet evnen [til lidenskap], men jeg er lidenskapelig opptatt av det. [...] Jeg har alltid drømt om å bli filmstjerne og leve glamorøst, og alt annet brydde meg ikke.»*

Leonard: *«Det kan fremdeles skje.»*

Penny: *«Selvsagt! En synsk person på et utdrikningslag sa det. Jeg mente at jeg ikke trenger å vente. Jeg har deg, jeg har Sheldon... Mange herlige venner. Livet mitt er spennende nå!»*

Sentrale momenter

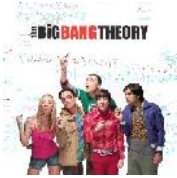
Penny synes å formidle fremtiden som et ikke-tema. Det kan synes som fremtiden er et åpent spørsmål, en kan ikke vite hva som kommer til å skje, om en får oppfylt drømmene sine eller ikke. Derfor velger hun å fokusere på det hun har her og nå, og leve i det.

Hun avslører også en tro på nyreligiøsitet i det hun nevner denne synske personen og det hun/han sa til henne på et utdrikningslag. Hun viser også stor tillit til denne personen, siden hun så overbevist synes å tro at hun en dag skal bli filmstjerne.

©Ingvild Thu Kro, høgskolelektor

Spørsmål til samtale

1. Hva formidles egentlig i denne dialogen mellom Penny og Leonard? Hvilke oppfatninger synes å komme frem når det gjelder fremtiden vs. det å leve i øyeblikket?
2. Hva synes Penny her å kommunisere om overnaturlige evner, som det å kunne spå fremtiden? Hva tenker du om det?
3. Dagens ungdomsgenerasjon blir av noen kalt «The now generation» («Nå-generasjonen»). Hvorfor tror den blir det? Er du enig eller uenig – og hvorfor?
4. «...Livet mitt er spennende nå!» sier Penny. I hvilken grad tror du opplevelsen av spennende innhold og lykke er avgjørende for «Nå-generasjonen»? Tror det hadde vært annerledes om ikke den umiddelbare tilfredsstillelsen av behov og lykke ikke hadde vært like lett tilgjengelig som i vår kultur i dag? Hvorfor/hvorfor ikke?
5. På hvilken måte ønsker du å forholde deg til å leve her og nå, og samtidig planlegge for fremtiden?

The Big Bang Theory: Om kristen tro og religion

(I relasjon til analysen av «The Big Bang Theory» er denne aktualiseringen hentet fra analyseområdet «Det bortenfor».)

Tema

Religion, kristen tro, sannhet, fordommer, stereotypier

Klipp 1

Episode 6: "The Extract Obliteration"

Start: 15.45

Stopp: 17.19

Klipp 2

Episode 3: "The Higgs Boson Observation"

Start: 16.19

Stop: 16.55

Intro

Perspektivene som formidles i møtet med religion og det religiøse, kommer særlig til uttrykk i relasjonen mellom Sheldon og hans mor. Sheldons mor fremstilles som en kristenfundamentalist og kreasjonist, og en dedikert kristen. Hun er gjenstand for humor i det hennes oppfatninger kolliderer med Sheldons kunnskap og forståelse. Hun fremstår dermed som dum, uvitende og med et forklaringsproblem, mens Sheldons oppfatninger og argument synes å gis troverdighet og tillit. I den aktuelle sesongen for denne analysen finnes det ikke like mange konkrete eksempel på dette som i andre sesonger, men Sheldon gir noen hint om hans relasjon til moren og til sin religiøse oppvekst.

Intro sitat 1

Denne scenen kommer i forbindelse med at Sheldon spiller et onlinespill med Stephen Hawking. Sheldon er i ferd med å knuse Hawking, men plutselig slutter Hawking å delta i spillet. Sheldon får tips om at Hawking hater å tape, og Sheldon møter utfordringen om han skal la Hawking vinne eller ikke.

Sitat 1

Sheldon: «Mamma sa alltid: 'Vær tro mot deg selv.' Men hun sa også at alle dyr i verden fikk plass på én båt, så hva vet hun?»

©Ingvild Thu Kro, høgskolelektor

Sentrale momenter

Dette eksempelet illustrerer det som synes å være en underliggende holdning i *The Big Bang Theory*, nemlig at religion nedvurderes og religiøse mennesker fremstilles som uvitende, uopplyste og en anelse enfoldige. I tv-serien som helhet står dette da i sterk kontrast til den underliggende holdningen til naturvitenskap, som forutsettes som kilde til sannhet og svar på virkelighetens store spørsmål. Disse to – religion og naturvitenskap – holdes dermed opp som motpoler og motsetninger i tv-serien.

Intro sitat 2

I en annen episode er Sheldon på jakt etter gjennombruddet som til syvende og sist kan gi han Nobelprisen i fysikk. Han har hørt om en vitenskapsmann som ble tildelt Nobelprisen for et arbeid han begynte langt tilbake, men som fikk sitt gjennombrudd flere tiår senere. Nå vil Sheldon undersøke muligheten for det samme. Han har fått tilsendt ulike vitenskapelige oppgaver han skrev som barn, og venter på at resten av hans arbeid gjennom ungdoms- og videregående skole skal komme. I bunken fra barneskolen finner han imidlertid noe lovende.

I denne scenen – og sitatet nedenfor – avslører imidlertid Sheldon noe om sitt syn på religiøse mennesker og religiøs tro.

Sitat 2

Sheldon: «Leonard! Jeg har en vitenskapelig nyhet som vil interesse deg. Penny, du kan lakke neglene om du vil. Alex kan ha funnet skoleprosjektet som kan gi meg en Nobelpris.

Leonard: «'Magneter – hva fester de seg til?' Er svaret metall, er det ikke særlig banebrytende.»

Sheldon: «Den het 'Et nytt syn på Maxwells elektromagnetiske ligninger'. Jeg dummet det ned, for de religiøse i byen mente jeg var en heks.»

Sentrale momenter

Her synes Sheldon å formidle en oppfatning av at religiøse mennesker er kritiske til vitenskap og kanskje særlig naturvitenskap. Når han sier at de religiøse i hjembyen mente han var en heks, synes det som de har vært redde og kritiske til hans arbeid innen vitenskap (eventuelt at hans enestående intellekt har virket truende eller nærmest overnaturlig). Underliggende synes det å formidles en sterk motsetning mellom religion og vitenskap, og at religion ønsker å motarbeide vitenskapelig arbeid.

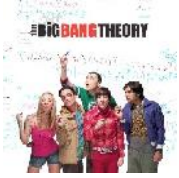
Spørsmål til samtale

1. Hva er din umiddelbare respons på det Sheldon sier her? Hvilke følelser/reaksjoner skaper det i deg – og hvorfor?
2. Hva tror du Sheldon egentlig mener i det første sitatet?
3. Hva synes egentlig å bli formidlet om religion og religiøse mennesker i disse to utsagnene?
4. I hvilken grad vil du si at dette er stereotypiske holdninger eller at de stemmer overens med virkeligheten?

©Ingvild Thu Kro, høgskolelektor

5. Hvilke underliggende oppfatninger rundt religion som helhet synes å bli kommunisert i *The Big Bang Theory*?
6. I hvilken grad tror du holdningene til religion i *The Big Bang Theory* reflekterer typiske holdninger i vår samtid? Hvorfor/hvorfor ikke?
7. Er du enig eller uenig i disse holdningene – og hvorfor?

The Big Bang Theory: Et postmoderne syn på tro

(I relasjon til analysen av «The Big Bang Theory» er denne aktualiseringen hentet fra analyseområdet «Det bortenfor».)

Tema

Religion, sannhet, postmodernisme, relativisme

Klipp

Episode 7: «The Habitation Obliteration»

Start: 08.38

Stopp: 09.18

Intro

Howard er jøde, noe som ulike måter er gjenstand for humor i tv-serien. Howards tilhørighet til den jødiske religion kommer til uttrykk når han og Bernadette diskuterer tidspunktet for at Howard skal flytte ut fra moren sitt hus. Howard argumenterer med at han ikke kan flytte fra moren på en lørdag, siden det er sabbat og som jøde kan han ikke bære tungt på sabbaten. Bernadette utfordrer umiddelbart dette og spør hva med når han for eksempel spiser hamburger med bacon. Howard svarer:

Sitat

Howard: «*Religionen min er ganske fri. Så lenge man skjærer av forhuden og ikke bærer et kors, går det bra.*»

Sentrale momenter

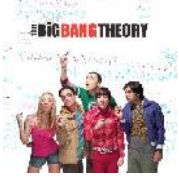
Her blir det tydelig hvilken relasjon Howard har til sin religiøse tro. Så lenge en følger noen hovedregler innenfor religionen, er en trygg. Ellers er den religiøse tilknytningen åpen for personlig fortolkning. Dette kan synes å være et uttrykk for en typisk postmoderne holdning, hvor relativismen står sentralt. Hvor religion og religiøs tilhørighet tilpasses individet, og gjøres aktuell og riktig hvor og hvordan det passer en selv. Spørsmålet om sannhet, rett og galt, synes altså her å være individuelt og relativt.

Spørsmål til samtale

1. Hvilke tanker gjør du deg rundt Howards utsagn?
2. Tror du dette utsagnet reflekterer typiske holdninger rundt tro og religion i samtiden? Hvorfor/hvorfor ikke?

©Ingvild Thu Kro, høgskolelektor

3. Howard omtaler det som «religionen min». I vår postmoderne kultur er det mange som fremmer en tanke om 'min tro', i motsetning til 'din tro' eller 'vår tro'. Dersom det er slik, at vi alle kan ha hver vår tro – som i større eller mindre grad er forskjellig fra andres – og holde den frem som 'min sannhet', hva sier det som synet på sannhet? Kan alle ha rett? Kan alt være sant? Eller blir egentlig alt da kun relativt? Hva tenker du om dette?
4. Hvordan forholder dette seg – og hvordan forholder Howards utsagn seg indirekte – til religion som fellesskap med felles mening og sannhet?
5. I bunn og grunn synes individualisme og relativisme å være underliggende livssyn i denne sammenhengen. Hva assosierer du med begrepene individualisme og relativisme? I hvilken grad vil du si at disse livssynsperspektivene preger sentrale holdninger og oppfatninger i vår samtid?
6. Hva med din egen tro? I hvilken grad er din tro individuell og kun din egen, og i hvilken grad er din tro et resultat av større kategorier vi finner i samtidskulturen (postmodernisme, sekulær-humanisme, kristen teisme (kristen tro), islam, buddhisme, nyreligiøsitet, etc)?
7. Hvordan tror du mediene er med på å påvirke ditt syn på tro og religion? I hvilken grad tror du populærkulturen (tv-seriene, filmene, musikk, etc) er med på å påvirke unge menneskers holdninger til tro og religion?

The Big Bang Theory: Hvem er jeg?

(I relasjon til analysen av «The Big Bang Theory» er denne aktualiseringen hentet fra temaområdet «Identitet».)

Tema

Identitet, prestasjoner, image, selvforståelse, skape sin identitet

Klipp

Episode 5: "The Holographic Excitation"

Start: 17.27

Stopp: 19.12

Intro

På mange måter og med ulike innfallsvinkler, synes identitet å være et hovedtema i tv-serien *The Big Bang Theory*. Underliggende alle de humoristiske «punshlines» og den underholdende overflaten, synes alle rollefigurene hver på sin måte å forsøke å finne sin vei i livet, og spørsmålet om identitet synes å være sentralt. La oss se på ett eksempel fra Howards liv. Howard har irritert på seg hele vennegjengen fordi han over lang tid har snakket tilnærmet uavbrutt om - og klarer å snu enhver samtale til – hans opplevelser som astronaut på den internasjonale romstasjonen. Nå skal gjengen på Halloween-fest og Howard har fått beskjed om å slutte å bringe temaet på banen. Etter at han likevel nevner det enda en gang, krever Bernadette en prat på bakrommet:

Sitat

Howard: *“Du er kona mi. Du skal støtte meg”*

Bernadette: *“Det gjør jeg alltid.”*

Howard: *“Hvorfor vil du ta dette fra meg, da? Å være astronaut er det kuleste jeg noensinne kommer til å gjøre. Hvis jeg slutter å prate om det, er jeg bare...”*

Bernadette: *“Bare hva?”*

Howard: *“Bare den vanlige Howard Wolowitz”*

Bernadette: *“Vanlige Howard Wolowitz er den beste fyren jeg vet om.”*

Howard: *“Det er bare noe du sier”*

Bernadette: *“Nei, jeg giftet meg med ham. Med vilje.”*

Sentrale momenter

Dette er et følelsesladet øyeblikk i tv-serien, hvor verdiformidlingen ikke blir undergravet av en humoristisk «punch-line» etterpå. Det kan virke som at behovet for å skape seg selv gjennom sine valg og handlinger (jmf. det som er sagt tidligere under pkt 4.1: 'meg selv og

©Ingvild Thu Kro, høgskolelektor

mine' i analysen) noen ganger er vanskelig og tyngende. Bernadette synes her å anerkjenne Howard som menneske, ved å formidle at han er god nok som den han er; 'ordinary Howard Wolowitz'.

Spørsmål til samtale

1. Hvilket inntrykk får vi av Howard i denne scenen? Hvilken betydning synes det å ha hatt for han å kunne vise til at han var astronaut på en romstasjon?
2. Hva synes du om Bernadettes respons?
3. Hva sier denne situasjonen om betydningen av image?
4. Hva sier denne situasjonen om identitet knyttet til henholdsvis prestasjoner (det vi kan prestere) og relasjoner (den vi er i oss selv og i relasjon til andre)?
5. Opplever du at spørsmålet om identitet er sentralt for mennesker i vår samtid? Hvorfor/hvorfor ikke?
6. I hvilken grad tror du denne scenen reflekterer et typisk syn på identitet i samtiden som er knyttet til det vi klarer å prestere? I hvilken grad er du enig eller uenig i et slikt perspektiv – og hvorfor?
7. Hva er egentlig identitet? Hva tenker du er kjernen i og kilden til identitet? Hva er det som gjør deg til deg – og hvorfor?

The Big Bang Theory: Identitet, selvbilde og verdi

(I relasjon til analysen av «The Big Bang Theory» er denne aktualiseringen hentet fra temaområdet «Identitet».)

Tema

Identitet, selvbilde, verdi, selvforståelse, relasjoner, fellesskap

Klipp

Episode 16: "The Tangible Affection Proof "

Start: 17.13

Stopp: 18.41

Intro

Det er Valentines Day og alle skal ut på date – nesten. Raj har ikke noen date. Han ender opp på den alternative Valentinesfeiring for single som arrangeres i tegneseriebutikken til Stuart. Her holder Raj en appell for de fremmøtte, en appell som er svært tydelig på verdiformidling relatert til identitet og selvbilde.

Sitat

Raj: «Vi er samlet her i kveld fordi vi ikke har noen å være sammen med. Men det gjør oss ikke til mutanter. De eneste mutantene her finnes i tegneseriene. Vi må slutte å definere vår verdi ut fra hvorvidt vi er i et forhold. Vet dere hva jeg ser her? Et rom fullt av herlige mennesker. Vi må gi oss selv en sjanse! Vi er et fellesskap, og så lenge vi har hverandre er vi egentlig aldri ensomme!»

Sentrale momenter

Raj synes her å ta et oppgjør med en underliggende holdning som sier at dersom du ikke er i et parforhold, eller dersom du ikke klarer å finne noen å dele livet med (om det så bare er for en natt), så er du sær, en mutant. Han vektlegger fellesskapet de har i hverandre, og viktigheten av vennskap. Han synes også å stå opp for de som ikke «passer inn», de som ikke, frivillig eller ufrivillig, følger normen i samfunnet eller er som alle andre. Raj synes her å gi en tydelig formidling rundt identitet, selvforståelse og selververd.

Raj avslører imidlertid kort tid etterpå hvor dypt dette egentlig sitter, i det han spør en jente ut på date, og på vei ut døra roper: «So long, losers!» Dermed undergraves hele den moralske formidlingen Raj hadde om et syn på identitet, verdi og selvfølelse – og hvor den bør forankres.

©Ingvild Thu Kro, høgskolelektor

Spørsmål til samtale

1. Hva er din umiddelbare reaksjon til Raj sin appell i tegnseriebutikken? Hvilke følelser skaper ordene han i deg?
2. Hva tror du Raj egentlig ønsker å formidle? Hva tenker du om det han sier?
3. Hva sier denne appellen om identitet, selvforståelse og egenverd?
4. Tror du de underliggende holdningene som kommer frem i det Raj sier (at du stemples som rar og sær dersom du ikke følger normen og finner en kjæreste/noen å være sammen med) er holdninger som også preger den kulturen vi lever i? Hvorfor/hvorfor ikke?
5. Hva tenker du om forholdet mellom det Raj *sier* og det han i etterkant *gjør*? Hvilket inntrykk sitter du igjen med etterpå? Hvorfor tror du regissørene har valgt å spille ut scenen slik?
6. Hva sies egentlig her om viktigheten av vennskap og fellesskap? Hvor viktig vil du si at vennskap og fellesskap er for mennesker?
7. Hvor viktig er vennskap og fellesskap for deg? Og hvor viktig er dette sett opp mot et kjærlighetsforhold?